

30.3.2026

LUONNOS

Puolustusvalmiuden turvaamiseen tarvittavat alueet

(edellisen työryhmäkokouksen jälkeen tehdyt korjaukset merkitty **punaisella**)

Uusi metsälain 2 §:n 4 momentti (alustava luonnos)

2 § Soveltamisala

*Tämän lain säännöksiä ei sovelleta puolustusvalmiuden turvaamiseen tarvittavilla alueilla **Puolustusvoimien aloitteesta** toteutettaviin toimenpiteisiin, jotka liittyvät välittömästi maanpuolustukseen, palvelevat valtion käyttöä ja ovat puolustusvalmiuden turvaamiseksi välttämättömiä.*

Säännöskohtaisten perusteluiden aihiot:

- Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, joka liittyy Puolustusvoimien toimintaedellytysten turvaamiseen. Momentissa säädettäisiin, että lakia ei sovellettaisi puolustusvalmiuden turvaamiseen tarvittavilla alueilla toteutettaviin toimenpiteisiin, jotka liittyvät välittömästi maanpuolustukseen, palvelisivat valtion käyttöä ja olisivat puolustusvalmiuden turvaamiseksi välttämättömiä.
- Metsälaissa säädetään metsien kestävästä hoidosta ja käytöstä, kuten puunkorjuusta ja metsän uudistamisvelvoitteesta. Puolustusvoimien **tarpeesta toteutettavat** toimenpiteet puolustusvalmiuden turvaamiseen tarvittavilla alueilla eivät liity metsätalouden harjoittamiseen, joten kyseisten toimenpiteiden asettaminen metsälain soveltamisalan ulkopuolelle voidaan katsoa tarkoituksenmukaiseksi. Momentin tarkoituksena olisi turvata puolustusvalmiuden turvaamiseksi tarvittavilla alueilla esimerkiksi valmiusrakentamisen edellyttämien hakkuiden nopea toteuttaminen normaaliolojen lainsäädännön ollessa voimassa.
- Puolustusvalmiuden turvaamiseen tarvittavilla alueilla toteutettavilla toimenpiteillä tarkoitettaisiin muun muassa valmiusrakentamisen ja logistiikkaan liittyvien alueiden edellyttämiä metsähakkuita. Valmiusrakentamisella tuotetaan suojaa joukoille ja materiaalille.
- **Momentissa tarkoitettaisiin sellaisia toimenpiteitä, jotka toteutetaan Puolustusvoimien aloitteesta joko suoraan tai välillisesti. Käytännössä tarve toimenpiteille on näin ollen alun perin arvioitu Puolustusvoimissa.**
- Valmiusrakentamiseen alueista sovitaan erikseen maanomistajan ja Puolustusvoimien välillä, ja alue otetaan valmiusrakentamiskäyttöön vain, jos valmiusrakentamiseen on välttämätön tarve. Alueet siirtyvät Puolustusvoimien hallintaan erillisen ilmoituksen perusteella.
- Puolustusvalmiuden turvaamisen liittyvillä alueilla tehdään erilaisia toimenpiteitä tuhansien hehtaarien kokoluokassa, mutta metsähakkuita tehdään mahdollisimman vähän ja vain osalla alueita.
- Puolustusvalmiuden turvaamiseen tarvittavilla alueilla toteutettavien toimenpiteiden välittömällä liittymisellä maanpuolustukseen tarkoitettaisiin muun muassa joukkojen ja materiaalin suojaamisen edellytysten turvaamista. Näin ollen välitön liityntä tarkoittaisi, että ne liittyvät olennaisesti ja läheisesti maanpuolustukseen. Sen sijaan sillä ei viittaisi esimerkiksi ajalliseen ulottuvuuteen.
- Lisäksi maanpuolustukseen liittyvät toimet kattaisivat myös kansainvälisen puolustusyhteistyön, Nato-jäsenyyteen liittyvän yhteistyön ja muut Suomea sitovat maanpuolustusta koskevat kansainväliset velvoitteet.

- Toimenpiteiden tulee palvella valtion käyttöä, mikä tarkoittaa, että toimenpiteiden tulee liittyä Suomen valtion tarpeisiin ja käyttöön. Edellytyksenä ei ole, että toimenpiteiden tulisi tapahtua valtion omistamalla alueella. Esimerkiksi valmiusrakentamisen kohdalla kyse on käytännössä alueista, jotka siirtyvät sovitun mukaisesti maanomistajalta Puolustusvoimien käyttöön eli valtion käyttöön. Valtion käyttöä koskeva edellytys ei kuitenkaan estäisi toimenpiteitä, jotka liittyvät Suomea sitoviin kansainvälisiin velvoitteisiin.
- Momentin mukaan metsälain velvoitteita kuten metsänkäyttöilmoitusta ei sovellettaisi puolustusvalmiuden turvaamiseen tarvittavilla alueilla toteutettaviin toimenpiteisiin, jotta voitaisiin turvata esimerkiksi valmiusrakentamisen edellyttämien metsähakkuiden nopea toteuttaminen silloin, kun valmiusrakentamiseen on välttämätön tarve.
- Momentin tarkoituksena olisi myös varmistaa, että Puolustusvoimien salassa pidettäviksi määrittämiä tietoja Puolustusvoimien kohteista ei luovutettaisi julkisiin tietojärjestelmiin.
- **Momentissa tarkoitettuja toimenpiteitä toteutettaessa tulisi pyrkiä huomioimaan erityisen tärkeitä elinympäristöjä koskevat vaatimukset ja toimenpiteitä tulisi toteuttaa näillä alueilla vain, jos se on maanpuolustuksen kannalta välttämätöntä.**